

Zyczenia od H. Jabłońskiego

25-lecie największej placówki naukowej PAN

25-lecie obchodzi Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk. Prace IPPT wywierają duży wpływ na kierunki rozwoju w Polsce mechaniki i akustyki — dwóch rozległych dziedzin nauk ścisłych, stanowiących przedmiot działalności tej największej placówki PAN.

27 bm. odbyła się w Warszawie uroczysta sesja naukowa w trakcie której odczytano za list od przewodniczącego Rady Państwa — Henryka Jabłońskiego, podkreślający znaczenie IPPT PAN w procesie rozwoju nauki w kraju, zawierający życzenia dalszej owocnej działalności badawczej.

Zasłużeni pracownicy udekorowani zostali odznaczeniami państwowymi.

Wyniki prac IPPT mają znaczenie poznawcze, są także podstawą rozwoju wielu dziedzin inżynierii — służą opracowaniu projektowym i technologicznym, doskonaleniu procesów wytwarzania. (PAP)

List od E. Gierka do I sekretarza KW partii

Bieżący rok trzeba zakończyć dobrymi wynikami gospodarczymi

W związku ze zbliżającym się końcem roku 1978 I sekretarz KC PZPR Edward Gierk wystosował list do I sekretarzy Komitetów Wojewódzkich partii, w którym wskazuje na potrzebę wzmocnienia wysiłków na rzecz wykonania bieżących i perspektywicznych zadań, zwłaszcza gospodarczych na terenie każdego województwa.

Nawiązując do apelu o uczczenie czynnem 35 rocznicy Polskiej Ludowej skierowanego do całego narodu z trybuny sejmowej podczas uroczystego posiedzenia z okazji 60-lecia odrodzenia państwa polskiego Edward Gierk wyraził wdzięczność organizacji partyjnej, konferencjom samorządu robotniczego i wszystkim ludziom pracy województwa katowickiego za podjęcie inicjatyw w tej sprawie. Podkre-

śli, że ze sprawa ta partia powinna dotrzeć do całego społeczeństwa.

Należy starannie przemyśleć i przygotować każde zobowiązanie na grudniowych i styczniowych sesjach KSR. Chodzi przede wszystkim o lepsze wyniki ilościowe i jakościowe w tych dziedzinach, które mają bezpośredni wpływ na poziom życia społeczeństwa i rozwój eksportu. Poprawa wyników winna opierać się o posiadane zasoby i środki, droga wzrostu gospodarczości i wykorzystania istniejących rezerw, wyższej wydajności pracy, bardziej oszczędnego użytkowania materiałów i energii, większej dbałości o jakość wyrobów.

List zwraca uwagę na konieczność właściwego przygotowania zakładów pracy do okresu zimowego zarówno pod

względem produkcyjnym jak i socjalnym. Trzeba dołożyć starań, aby zakończyć bieżący rok możliwie najlepszymi wynikami i dobrze przygotować się do zadań roku przyszłego. Sytuacja jest na wielu odcinkach trudna. Stawia to przed wszystkimi, którym leży na sercu sprawa rozwoju kraju zwiększone wymagania.

Edward Gierk wyraził podziękowanie działaczom partyjnym za dotychczasowy wysiłek i wyraził przekonanie, że nadal nie będą szczędzić sił dla wykonania trudnych zadań. Przypominając zbliżającą się 30 rocznicę zjednoczenia ruchu robotniczego i 60 rocznicę utworzenia Komunistycznej Partii Polski wezwał do godnego uczczenia tych rocznic jeszcze bardziej aktywną, wyteżoną pracę. (PAP)

Sesja WRN w Koninie

Rozwój kultury fizycznej turystyki i rekreacji

Tematem wczorajszej sesji WRN w Koninie była ocena obecnego stanu oraz program rozwoju kultury fizycznej, turystyki i rekreacji do roku 1990. Obradami kierował przewodniczący WRN — Tadeusz Grabski. W sesji uczestniczyli, oprócz radnych, działacze sportowi, organizatorzy rekreacji i wypoczynku w zakładach pracy, a także przedstawiciele Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Głównego Komitetu Turystyki.

We wprowadzeniu do dyskusji wicewojewoda Hieronim Podemski przedstawił stan bazy sportowej i rekreacyjnej województwa. Województwo konińskie dysponuje niewielką bazą tego typu, mimo niezłych warunków naturalnych. Największą uwagę należy skupić na rozwoju sportu szkolnego, który winien stanowić zaplecze sportu wyczynowego, chociaż jego głównym zadaniem jest zapewnienie właściwego rozwoju fizycznego młodzieży. Budowa nowych ośrodków

wypoczynkowych odbywać się będzie na ściśle wyznaczonych terenach, uwzględniających m. in. ochronę środowiska naturalnego i okolicę szczególnie atrakcyjnych turystycznie.

Uchwalony na wczorajszej sesji program rozwoju kultury fizycznej, turystyki i rekreacji znacząco rolę przypisuje organizacjom społecznym: Towarzystwu Krzewienia Kultury Fizycznej, ludowym zespołom sportowym, Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu. Główne zadania spoczywać będą na Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Gospodarki Turystycznej i Biurze Podróży „Orbis”. Ustalono 4 rejonów turystyczno-wypoczynkowych o znaczeniu krajowym. Są nimi: rejon Powidza z wodami Pojezierza Gnieźnieńskiego, inowrocławski z ciągiem jezior Warta — Gopło, uniejowski z rzeką Wartą, a w przyszłości okolica zbiornika retencyjnego „Jezioro” oraz rejon Koła obejmujący okolice wsi Łabędź. (woj)

W elektrowniach węgla nie zabraknie

Zgromadzenie odpowiednich zapasów paliwa na szczyt zimowy ma w energetyce duże znaczenie dla sprawnej pracy elektrowni, jak terminowe wykonanie remontów urządzeń energetycznych, czy też budowa nowych bloków.

W br. sprawie tej nadano szczególną rangę. Decyzją rządu energetyce zwiększono o 1,4 mln ton przydział węgla kamiennego i wcześniej niż zwykle przystąpiono do gromadzenia niezbędnych zapasów w elektrowniach i elektrociepłowniach. Dzięki temu już pod koniec 3 kwartału dostarczono elektrowniom około 4 mln ton węgla kamiennego, w tym półtora miliona ton zgromadzono w elektrowniach położonych w południowych rejonach kraju, a 2,5 mln ton w siłowniach centralnych i północnych.

Również w dziedzinie węgla brunatnego prognozy są optymistyczne. Prace górnicze w kopalniach odkrywkowych prowadzone są tak, aby na przełomie roku i na koniec 4 kwartału uzyskać odpowiedni zapas paliwa potrzebny w przypadku spadku temperatury i złych warunków atmosferycznych utrudniających pracę w kopalni. Przewiduje się, iż w Turowie oraz w kopalniach Pątnowa, Adamowa i Konina na koniec roku zgromadzi się ponad 73 250 000 ton węgla w tzw. stanie odkrytym i 16 700 000 ton w stanie gotowym. Użytkowanie tych wyników jest możliwe m. in. dzięki znaczącej poprawie sytuacji w kopalni węgla brunatnego „Adamów” oraz dzięki otwarciu odkrywek „Bogdałów” i „Władysławów”. (PAP)

Rocznice powstania KPP oraz PZPR

Interesujące publikacje wkrótce w księgarniach

60-lecie KPP oraz 30-lecie zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego i powstanie PZPR, znalazły szeroki odzwiek edytorski.

Państwowe Wydawnictwo Naukowe przygotowuje interesującą pozycję pt. „30 lat PZPR, 1948—1978”. Ta zbiorowa praca pod redakcją Adolfa Dobieszewskiego, Norberta Kłomejczyka i Janusza Gołębiowskiego zawierać będzie publikacje dotyczące m. in. historycznych przesłanek powstania PZPR oraz jej pozycji w międzynarodowym ruchu robotniczym.

Nakładem Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach wydana zostanie kolejna praca Henryka Rechowicza pt. „PPR na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim”. Wydarzenia lat 40-tych ukazane zostały na tle zachodzących w

tym regionie skomplikowanych procesów społeczno-politycznych oraz bogatych tradycji ruchu robotniczego Śląska i Zagłębia.

Staraniem Wydawnictwa Pozańskiego znajduje się w druku praca zbiorowa pod redakcją poznańskiego historyka Antoniego Czubnińskiego pt. „Zarys historii ruchu robotniczego w Wielkopolsce”.

Wydawnictwo „Ossolineum” przygotowuje książkę Anstazji Kowalik pt. „Polska Partia Robotnicza na Dolnym Śląsku w latach 1945—48”. Celem publikacji jest przedstawienie wkładu PPR w tworzenie się zębów państwowości polskiej na Ziemiach Zachodnich, a także aktywnego udziału członków PPR w przeobrażeniach społeczno-gospodarczych w pierwszych powojennych latach na Dolnym Śląsku. (PAP)

Bojówki IRA w Wielkiej Brytanii

Jak pisał tygodnik „Sunday Times”, Irlandzka Armia Republikańska prowadząca od szeregu lat kampanie terrorystyczne w Irlandii Północnej utworzyła sieć bojówek na terenie Wielkiej Brytanii. Bojówki te mają rozpocząć akcje terrorystyczne wkrótce po ogłoszeniu terminu wyborów powszechnych w Wielkiej

Brytanii, które — zgodnie z ordynacją wyborczą — muszą się odbyć w ciągu kilku nadchodzących miesięcy. Zamachy na terenie Anglii mają wysunąć kwestię irlandzką jako jeden z głównych tematów kampanii przedwyborczej, przełamać obojętność opinii publicznej wobec losów Irlandii. (PAP)

krótko + krótko + krótko + krótko

Depesza z Polski
Z okazji święta narodowego Ludowej Socjalistycznej Republiki Albanii — 34 rocznicy wyzwolenia spod okupacji faszystowskiej i zwycięstwa rewolucji ludowej w tym kraju, Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przesłała Prezydium Zgromadzenia Ludowego Ludowej Socjalistycznej Republiki Albanii oraz narodowy albański depeszę z najlepszymi pozdrowieniami i życzeniami.

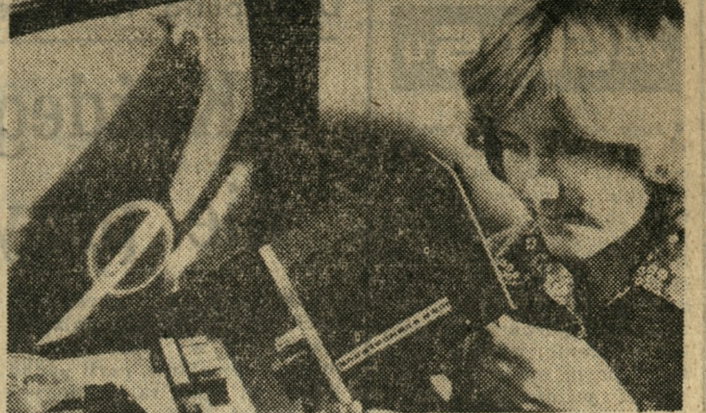
Porażka T. Fukudy?
W poniedziałek ogłoszono częściowe wyniki pierwszego etapu wyborów nowego przewodniczącego rządzącej w Japonii Partii Liberalno-Demokratycznej. W wyborach tych uczestniczą wszyscy

członkowie tej partii. Spośród 78 procent obliczonych głosów przewagę uzyskał sekretarz generalny partii M. Chira (b. minister spraw zagranicznych Japonii). Zdobył on 412 000 głosów, podczas gdy premier T. Fukuda otrzymał 360 000 głosów.

J. Chirac w szpitalu
J. Chirac, mer Paryża i przewodniczący gaulistowskiej partii Zgromadzenie na Rzecz Republiki pozostanie w szpitalu przez 10 do 15 dni — poinformował w poniedziałek jego rzecznik prasowy. Chirac uległ wypadkowi samochodowemu i doznał złamania szyjki kości udowej.

Rekordowy fedrunek
Górnicza załoga rejonu zachodniego kopalni „Lubin” w Legnicy

Radziecki zestaw wideofoniczny

W Związku Radzieckim rozpoczęto produkcję seryjną, zestawu złożonego z wideokamery i wideomagnetofonu. Na zdjęciu podczas prób zestawu „Elektronika” N-801. Fot. — CAF

W Warszawie obradowało plenum Krajowej Rady Kobiet Polskich

Oświadczenie przeciw przedawnieniu zbrodni hitlerowskich

27 bm. zakończyło się w Warszawie 2-dniowe posiedzenie plenarne Krajowej Rady Kobiet Polskich przy OK PZPR. Głównym tematem obrad był udział kobiet w rozwoju, upowszechnianiu i odbiorze kultury.

Z satysfakcją mówiono o ogromnym udziale kobiet w dokonaniach kultury polskiej, liczących się na całym świecie. Roli, jaką odgrywały kobiety we wszystkich dziedzinach twórczości artystycznej nie odzwierciedla jednak ich udział w zarządzaniu kulturą.

Plenum przyjęło oświadczenie, w którym KRKP — jako reprezentantka 8 milionów kobiet polskiej — wyraża ogromne zaniepokojenie stanowiskiem RFN w sprawie przedawnienia z dniem 31 grudnia 1979 r. ścigania zbro-

ni hitlerowskich. W oświadczeniu czytamy m. in.: „Bezterminowe ściganie i karanie zbrodniarzy wojennych jest niezbędnym warunkiem zapewnienia poszanowania prawa i zasad moralnych w stosunkach międzynarodowych, a także jednym z warunków umacniania pokoju i bezpieczeństwa narodów, jest ostrzeżeniem dla odradzających się tendencji neofaszyzmu”. Dlatego KRKP popiera apel Główniej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce w sprawie nieprzedawnienia hitlerowskich zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości; zwraca się równocześnie do postępowych organizacji kobiecych świata o zapoznanie się ze stanowiskiem Polski i poparcie tego stanowiska — w imię interesu pokoju, bezpieczeństwa i demokracji”. (PAP)

8279 uczestników

Rozstrzygnięto konkurs „Rewolucja Październikowa w literaturze”

Ogłoszony na łamach „Głosu” z okazji 61 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej konkurs pt. „Rewolucja Październikowa w literaturze” — zorganizowany przez Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Poznaniu, Państwowe Przedsiębiorstwo „Dom Książki” w Poznaniu, Stowarzyszenie Księgarzy Polskich Oddział w Poznaniu oraz redakcję „Głosu Wielkopolskiego” został zakończony. Cieszył się on dużym zainteresowaniem czytelników, zwłaszcza młodzieży. Najlepiej świadczy o tym liczba 8 279 uczestników.

Nie mieli oni łatwego zadania, bowiem książek objętych konkursem nie ma nawet w niektórych bibliotekach. Organizatorzy dziękują więc wszystkim, którzy pomagali młodzieży odpowiedzieć na pytania konkursowe: dyrekcjom szkół, wychowawcom, opiekunom szkolnych kół TPPR, bibliotekarzom. Sprawdzeni to popularyzatorzy wiedzy o Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej oraz propagatorzy idei przyjaźni i współpracy z Krajem Rad.

Chcąc wyrazić im uznanie, komisja prowadząca losowanie przyznała albumy następującym szkołom: Liceum Ogólnokształcącemu im. K. Marcinkowskiego i Liceum Ogólnokształcącemu im. G. Dymitrowa w Poznaniu, L.O. im. Jaska z Czarnkowa w Czarnkowie, Zespołowi Szkół Zawodowych i Technikum Mleczarskiemu we Wrześni, Zespołowi Szkół Odzieżowych w Poznaniu, a także szkołom podstawowym nr 79 w Poznaniu, nr 1 w Swarzędzu oraz nr 4 w Śremie.

Podajemy prawidłowe rozwiązania konkursu. Według kolejności wybrane teksty dotyczyły następujących tytułów: 1. „Czerwien śniegu” Tarasa Rybasa, 2. „Początek nieznanego” Konstantego Paustowskiego, 3. „Na czerwonych paździenkach kwiatów” (antologia), 4. „Feliks Dzierżyński” Jana Sobczaka, 5. „Lenin na polskiej ziemi” Jana Adamczewskiego, 6. „Rodzina Lubawinów” Wasilija Szukszyna.

W miniony piątek w poznańskim „Domu Książki” odbyło się losowanie nagród — reprodukcji obrazów malarzy rosyjskich, radzieckich i polskich. (jkk)

Listę wyróżnionych publikujemy na str. 4.

Forum pokojowych sił w Londynie

W Londynie odbyło się zorganizowane z inicjatywy Ogólnosiłowego Kongresu Sił Pokojowych seminarium poświęcone problematyce rozbrojenia.

Uczestnicy seminarium uchwalili oświadczenie zwracające uwagę na wysoko szkodliwe skutki wyścigu zbrojeń dla narodów świata, a także na bezrobocie wśród ludności czołowych państw kapitalistycznych. Dokument daje wyraz głębokiemu zaniepokojeniu uczestników seminarium planami produkcji i rozprzestrzeniania broni neutronowej. PAP

Wielka chemia i ochrona środowiska

Korespondencja własna z Czechosłowacji

Zakłady są olbrzymie. Największe w Bratysławie. Widać je już z lotniska. Zaznaczają swoją obecność charakterystycznymi dymkami wydobywającymi się z niektórych wysokich, wąskich metalowych kominów sterczących nad licznymi bateriami skomplikowanych urządzeń. To rafineryjny i petrochemiczny kombinat „SLOVNAFT”. O rozmiarach kombinatu świadczy kilka liczb. Powierzchnia — 650 hektarów. Zatrudnienie — 8000 osób. Wartość produkcji planowanej na rok 1978 — 12,5 miliarda koron. Wielkość przeobrażenia 7—8 milionów ton ropy, dostarczanej rurociągiem ze Związku Radzieckiego. Jest to połowa ropy zużywanej przez Czechosłowację. Ale jeżeli chodzi o produkty ropopochodne, to w „Slovnaftie” wytwarza się ich więcej niż 50 procent. A wielu nawet 100 procent. Stąd pochodzi ogromna większość czechosłowackiego polietylenu, polipropylenu, folii surowcowych do farb i lakierów, nie licząc takich produktów jak benzyna, oleje, mazuty itp.

Na temat wybranych inwestycji „Slovnaftu” rozmawiam z inż. Ivanem Čížem, szefem wydziału do spraw ochrony środowiska. Spodziewałem się usłyszeć o trudnościach w forsowaniu spraw ochrony. Tymczasem...

Do roku 1990 kombinat planuje zainwestować w obiekty służące ochronie środowiska 2 miliardy i 800 milionów koron! Dotychczas wydawano rocznie średnio 280 milionów. Zresztą rzut oka na zakłady wystarczy, by się przekonać, że to prawda. Co kawałek widać wykopy, rozkopy, gigantyczne dziury. Pozorny paradoks: to wielkie przetrzucanie mas ziemi służy zabezpieczeniu środowiska, a więc właśnie ziemi, a także wody i powietrza przed szkodliwymi wpływami kombinatu. Do roku 1982 zostanie ukończona w kosztem prawie 1 miliarda i 300 milionów koron oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, budowana zresztą według planów i technologii japońskiej, na podstawie zawartej w zeszłym roku umowy. Nie wdając się w skomplikowane opisy zasad działania takiej oczyszczalni, wystarczy powiedzieć, że jej uruchomienie w zupełności rozwiąże sprawę oczyszczania wód Dunaju używanych

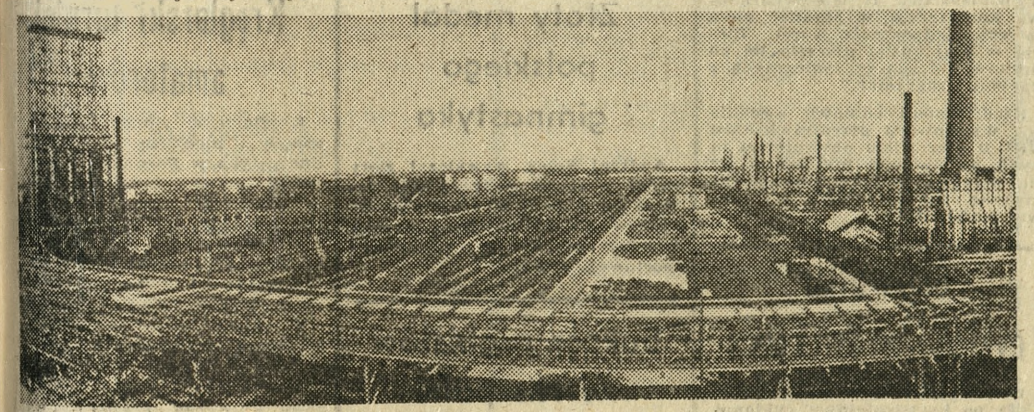
w ogromnych ilościach przez kombinat do procesów produkcyjnych.

Jest jednak jeszcze drugi problem: wód podziemnych. Bodaj czy nie ważniejszy i trudniejszy niż sprawa wód powierzchniowych. W roku 1971 doszło nawet do skażenia zasobów wodnych, z których korzystało miasto. Skażenie nastąpiło wskutek przesłknięcia cząstek ropy w głąb ziemi. Był to sygnał alarmowy dla kombinatu. Sygnał tym poważniejszy, że pod terenami, na których leży „Slovnaft” znajdują się wielkie podziemne źródła wody. Mało tego. Właśnie stąd będzie czerpała wodę pitną nie tylko Bratysława, ale duża część Słowacji. Trzeba było zacząć od oczyszczania źródeł. W tym celu zbudowano wewnątrz zakładów i na ich granicy szereg studni, których zadaniem jest ściąganie wód zanieczyszczonych i stworzenie czegoś w rodzaju granicy ochronnej. System studni wraz z hydrauliczną pompownią podziemnych wód doprowadzi w końcu do całkowitego oczyszczenia skażonych wód. Granice skażenia zmniejszają się z każdym rokiem i w roku 1982 sytuacja zostanie opanowana całkowicie. Zanim to jednak nastąpi, zostaną zbudowane specjalne zapory i w ogóle cały system będzie jeszcze w następnym planie 5-letnim doskonalony.

Gdzie petrochemia, tam zawsze istnieje groźba ulatniania się w powietrze różnych związków, z których najbardziej szkodliwe są związki siarki. W Bratysławie „Slovnaft” walczy z zanieczyszczeniem powietrza różnymi sposobami. Buduje się oczyszczalnie gazów, żeby usunąć z nich resztki siarki. W roku 1980 z kominów przestano się wydobywać szkodliwe związki. Obecnie średnia zagęszczenia siarki w powietrzu jest nawet w okresach największego nasilenia mniejsza od dopuszczalnych norm Światowej Organizacji Zdrowia, ale sprawy te traktuje się w kombinacie jako najważniejsze. I dlatego dyrekcja kombinatu z własnej inicjatywy robi wszystko, co jest możliwe, żeby szkodliwy wpływ kombinatu na otoczenie ograniczyć do minimum.

Zupełnie wyeliminować wpływu na środowisko człowieka tak obrzydliwej i tak specyficznej produkcji

Na zdjęciu: Bratysławski „Slovnaft”. Powierzchnia — 650 hektarów. Zatrudnienie — 8000 osób...
Fot. — Archiwum

Od dawna obowiązuje praktyka, że każda wyprodukowana maszyna otrzymuje swoją „tabliczkę znamionową”. Tego rodzaju informacja ujawnia nie tylko dane techniczne o wyrobie, ale przede wszystkim jego producenta. Podobnie ma się sprawa z każdym innym towarem, przeznaczonym na sprzedaż. Trafia on do sklepu z „metką”, której celem jest wykazanie rozmaitych cech produktu i również jego wytwórcy.

Idąc przeto do sklepu, kupując cokolwiek, wiemy, co nabywamy, wiemy o danym przedmiocie czy artykule wszystko, co wiedzieć powinniśmy. Jedyną niewiadomą stanowi dla kupującego nazwisko tego, kto bezpośrednio przy danym towarze pracował. Ale najczęściej jakiś przedmiot czy artykuł przeznaczony do spożycia ma więcej producentów niż jedna osoba. Trudno zatem byłoby ujawniać imienne cały ze spot ludzi zatrudnionych na takim czy innym stanowisku pra-

cy. W rezultacie więc dodaje się do cech ogólnych, widocznych na metce czy innej dowieszce, numer pracownika kontroli technicznej. To on występuje na zewnątrz jako ów najbardziej odpowiedzialny za jakość wyrobu.

Inaczej nieco ma się sprawa w bezpośrednim kontakcie klient — sprzedawca, petent — urzędnik itp. W usługach, za sklepową ladą, w restauracji oraz w szeregu innych przypadkach chcielibyśmy częściej niż dotychczas wiedzieć z kim rozmawiamy, kto załatwia interesującą nas sprawę, komu zawdzięczamy dobre wykonanie zlecenia, lub... fuzerę przy jakiejś usłudze.

Niestety, nie upowszechniła się jeszcze u nas zwyczaj ujawniania nazwisk pracowników w różnych placówkach publicznych. Owszem, znamy bardzo często nazwisko pełniącego aktualny dyżur w kasie biletowej kasjerki PKP, widzimy nazwiska urzędników w okienkach niektórych placówek po-

Fot. — R. Królak

— Ten zawód w mojej rodzinie jest dziedziczny. Mój ojciec był droźnikiem i ja też nim zostałem ponad czterdzieści lat temu. Tyle, że praca była kiedyś lżejsza — mimo że nie zmechanizowana — i mniej odpowiedzialna. Odpowiedzialność rośnie w miarę rozwoju motoryzacji a od nas

Od nas zależy

zależy w dużym stopniu zapewnienie bezpieczeństwa na drogach.

Dotyczy to przede wszystkim okresu zimowego, kiedy musimy walczyć z gołoledzią: ze śniegiem na drogach. Uważam teraz, że zimy bywają cięższe dla kierowców, bo na przykład w naszym rejonie notuje się dziewięćdziesiąt dni gołoledziowych, a gołoledź jest dla kierowców większym niebezpieczeństwem niż śnieg, zademka.

Więc jak już powiedziałem, od nas zależy zapewnienie bezpiecznych warunków jazdy. Nadzorują pracę jedenastoosobowej grupy. Naszym zadaniem jest utrzymanie wa-

właściwym stanie 271-kilometrowego odcinka drogi, w tym 15 kilometrów pierwszej kolejności odśnieżania. Mamy do dyspozycji pługi, piaskarki, spychacze, zgromadzone zapasy soli i piasku; są przystosowani ludzie. W razie pogorszenia warunków atmosferycznych pełnimy całonocowe dyżury, by jak najprędzej przeciwdziałać pogorszeniu się warunków drogowych. Czasem jednak żywioł jest silniejszy od nas. Na przykład przy obfitych opadach śniegu w parę minut po przejechaniu pługa już tworzy się gruba „pierzyna”.

W innych porach roku praca jest wdziesiętniejsza: mało jemy pasy, remontujemy drogi, zakładamy ochronne pasy zieleni i tym podobne. (zd)

Mówił ANTONI KRUCKI
drogomistrz Rejonu Dróg Publicznych w Koninie.

Próchnica — choroba milionów

Czy trudno utrzymać 32 zdrowe zęby?

Na ogół nie mówi się „chodź na próchnicę zębów”. W powszechnym odczuciu próchnica nie jest uważana za chorobę (mało kto upatruje w niej przyczynę poważnych dolegliwości nerek, serca, stawów) raczej za uciążliwość, która co pewien czas daje o sobie znać silnym bólem lub spuchniętą twarzą czy wręcz zmusza do wizyty u dentysty. A fakt, że stosunkowo łatwo można przeciw zastąpić własne psujące się i bolące zęby — kompletem nowych, ładnych „jak perełki” — nie dopinguje go specjalnej troski o stan jamy ustnej.

Być może dlatego statystyki medyczne pod tym względem przedstawiają się fatalnie. Próchnica jest najpowszechniejszym schorzeniem i naprawdę nielato znaleźć człowieka, który ma 32 własne zdrowe zęby. Przeważnie zdarza się ktoś taki na sto osób. W Polsce jest ponoć nieco lepiej — bo 7 osób na 100 ma zdrowe zęby.

Próchnica nie oszczędza też i dzieci. Atakuje zęby mleczne. W Poznaniu na przykład przed kilku laty stwierdzono, że 70 procent najmłodszych wymaga leczenia stomatologicznego. Obecnie zanotowano tu zmiany na lepsze.

☆

Zęby trzeba ratować, gdy jeszcze są zdrowe. Tę prostą prawdę trudno jednak wcielać w życie. Dopóki nie boli — po co pchać się na fotel? — mówią jeśli zaś chodzi o dzieci to wiele matek, rodziców, uważa, że mlecznych zębów nie warto leczyć. Tak przecież wypadną i na ich miejsce urosną nowe. Tymczasem to wcale nie jest takie proste i niezupełnie tak się przedstawia. Po pierwsze — zębów nie zmienia się od razu. A więc i mleczne przez jakiś czas współistnieją ze stałymi. Jeśli więc te mleczne dotknięte są próchnicą — choroba łatwo się przenosi. Po drugie usuwanie przedwczesne zębów mlecznych nie jest wskazane. Szczegółowa wiedza się prawidłowo jedynie wtedy, gdy dokonuje się stała gimnastyka — żucie. A jak żuć, gdy zęby zbyt wcześnie są wyrwane?

O stan jamy ustnej dbać za tym należy od najmłodszych

skich lat. Nielatwe to, ale konieczne, by uchronić dziecko przed próchnicą.

— Co jest przyczyną tak masowej próchnicy? — pytamy dr. Cyprię Rojek, kierującą Wojewódzką Poradnią Stomatologiczną Wzrostu i Rozwoju w Poznaniu.

— Nie chcę rozwodzić się na temat skomplikowanych i złożonych procesów, które powodują, że na szkliwie zębów powstaje i powiększa się dziura. Powiem natomiast o tych czynnikach i warunkach, które próchnicę przyspieszają, a które można jeśli nie eliminować, to w każdym razie ograniczać. Po pierwsze — niedostateczna higiena. Po drugie dieta przeżycona cukrami i węglowodanami. Po trzecie zaś — niska odporność szkliwa.

Tak więc dla zdrowia zębów unikaj należy słodyczy, — szczególnie między posiłkami. Natomiast poleca się dużo jarzyn, owoców, potraw o dużej wartości białka. Potraw — nie rozdrobnionych, nie papkowatych — tak żeby dzieci mogły ćwiczyć zęby — żuć. Zaś po jedzeniu — dokładne mycie. Szczoteczką najlepiej ze sztucznego włosia...

— Do niedawna — mówi dr Halina Flieger — uważano wręcz odwrotnie, że „zdrowa” szczotka, to z włosów naturalnych. Tymczasem wcale nie. Włosie naturalne jest hygroskopijne, długo nie wysycha, hoduje na sobie bakterie. Poza tym trudno taką szczoteczkę wyczyścić, jest ona zbyt gestka...

Próchnicy zębów przeciwdziałają stosowanie fluoru. Stwierdzono, że tam gdzie fluor występuje w wodzie pitnej lub w naturalnej diecie — ludzie mają zęby zdrowsze. Tak więc chociaż fluor ma swoich zaciekłych przeciwników (mówią, że nie powinno się go stosować masowo, ponieważ nie są znane ewentualne skutki w przyszłości po kolektach) po wielu badaniach

kontrolnych zaczęto w niektórych miastach fluorować wodę. Również w Poznaniu część mieszkańców pije wodę o podwyższonej zawartości fluorku. Dla dzieci, które nie mają tej możliwości — zgodnie z programem zwalczania próchnicy — podaje się w szkołach i przedszkolach fluorkowe „cukierki” do ssania. Ich działanie ma sens, jeśli tabletki te przyjmują się przez 200 dni w roku. Dlatego też wiele uwagi poświęca się do pilnowania, aby dzieci rzeczywiście ssali przydzielane „cukierki”.

W walce z próchnicą, chociaż prowadzoną przez lekarzy stomatologów, niewiele można osiągnąć bez współdziałania z samymi pacjentami — z dziećmi i ich rodzicami. Dlatego też wiele zależy od oświaty zdrowotnej, od tego co będą na temat zapobiegania wiedzieć i młodzież i dorośli. Oświatę zdrowotną prowadzi się w poradniach i przychodniach nie mały przez cały rok.

Okresem, w którym przybie- ra to szczególnie szerokie rozmiary — podkreśla dr Barbara Zynda — jest tak zwany „Tydzień higieny jamy ustnej” (w tym roku od 22 do 28 listopada — przyp. red.) Oczywiście chodzi nie o to, że na dane hasło wszyscy wtedy zczyść będą zęby, lecz o masowe akcje oświatowe. Tradycyjnie już w tym okresie Wojewódzka Poradnia Stomatologiczna Wzrostu i Rozwoju wraz z Kuratorium Oświaty i Wychowania organizuje konkursy plastyczne dla dzieci i młodzieży. W tym roku po raz pierwszy zostały one włączone do programu zajęć szkolnych. Powstają więc plakaty, rysunki, gazetki. Jednakże rzecz nie w ich wartości artystycznej, choć niekiedy jest ona niemała. Aby coś narysować — trzeba coś wiedzieć. O tę wiedzę więc idzie. I o dużą dawkę, w jakiej została podana.

JOLANTA LENARTOWICZ

Nie zawsze na linii

A może bez anonimowości

cztowych. Czasami — widzimy to na telewizyjnym ekranie — obowiązuje noszenie specjalnych tabliczek z nazwiskiem (a nie rzadko i ze zdjęciem) na wyłogach służbowego kitla czy na „rewersie” marynarki. Ale nie jest to jeszcze zwyczaj powszechny, tak jak już w wielu wysoko rozwiniętych krajach.

Zdarza się też, że ujawnia się nazwiska pracowników w niektórych urzędach administracji państwowej. Petent znajdzie zatem na drzwiach nie tylko tabliczkę z nazwą odpowiedniego referatu czy działu. Umieszcza się tu także nazwiska: dyrektora wydziału, zastępców, referentów i innych pracowników. Ale gdy w pomieszczeniu znajdują się trzy lub cztery biurka i tyluż urzędników — wtedy nazwiska z tabliczkami na drzwiach przestają być pomocne. Petent i tak musi pytać kto jest kto. W niektórych krajach i ten dyktemat rozwiązano; na stanowisku każdego pracownika ustawia się tabliczkę z wyraźnie nadrukowanym na niej nazwiskiem „właściciela” biurka.

Tak podana informacja — nazwiska na drzwiach, tabliczki na biurkach lub na ubiorze — jakże ułatwić może kontakt klientów i petentów z pracownikami. Wówczas będzie zawsze wiadomo, że referent Kowalski jest dla interesantów żywciliwy i uprzejmy, zaś inny pracownik, który raczej nie grzeszy uprzejmością i życzliwością — nie zechce tych ujemnych cech tak jaskrawo okaza-

zywać. Przeciwnie — najprawdopodobniej będzie się starał być uczynny i sumienny.

„Tabliczki znamionowe” u pracowników różnych służb mogą kogoś narazić na przykre konsekwencje. To prawda. Ale przede wszystkim mogą ciekawie zlikwidować źródło powstawania skomplikowanych sytuacji. A to dlatego, że nie nie sprzyja tak bardzo złej pracy jak „tajność” tam, gdzie jej nie trzeba.

Niedawno jedna z gazet biurokracji doniosła, że w miejscowej stacji obsługi Polskiego Związku Motorowego znacznie poprawiła się jakość wykonywanych usług. Z bardzo prozaicznej przyczyny: każdy pojazd opuszczający stanowisko

naprawcze otrzymuje karteczkę z wyraźnie wypisanym na niej nazwiskiem mechanika, który naprawę wykonał.

Nie taję, że — w ślad za dobrym pomysłem PZMot w Białymstoku — chciałbym wie- dzieć imienne, kto mnie obsługuje w sklepie, restauracji, punkcie usługowym, a tak że w instytucji, przedsiębiorstwie czy urzędzie. Jestem przekonany, że skoro będę znał nazwisko mego rozmówcy nikt mi nie odepka, nie odeśle „w diabły”, nie zbędzie lakonicznym „nie ma” lub „przyszedł pan za tydzień”. Nad to nikt nie wmontuje mi do samochodu używanej prądnicy, ani do zegarka nadwężonej sprężyny, nie wszyje do płaszcza starej watoliny. Może właśnie dzięki ujawnieniu nazwisk naszych vis a vis za lady lub zza biurka życie publiczne stanie się przyjemniejsze.

EUGENIUSZ COFTA

Nazwiska nagrodzonych w konkursie „Rewolucja Październikowa w literaturze“

Reprodukcje obrazów malarzy rosyjskich, radzieckich i polskich otrzymują: z Zespołu Szkół Zawodowych we Wrześni — Marek Pohl, Ewa Kosinska, Henryk Mikołajczak, Zdzisław Staszak i Sławomir Tomaszewski; z Zespołu Szkół Odzieżowych w Poznaniu — Anna Hauke, Arleta Błażejczak, Krzysztof Wenz i Grażyna Hidyńska; z Zespołu Szkół Zawodowych w Śremie — Grzegorz Edwarczyk i Jolanta Wlazła; z Zespołu Szkół Ekonomicznych nr 2 w Poznaniu — Elżbieta Dziura; z Zespołu Szkół przy Fabryce Samochodów Rolniczych — Andrzej Mokraci i Przemysław Sobalak; z Zespołu Szkół Samochodowych w Poznaniu — Marek Sztyliński i Leszek

Kubiak; z Zespołu Szkół Zawodowych w Ślupcy — Małgorzata Szymkowiak i Robert Ostrowski. Oto nagrody dla uczniów liceów ogólnokształcących: z LO im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu — Iwona Bronikowska, Anna Drzazga i Hanna Wojtyńska; z LO im. G. Dymitrowa w Poznaniu — Zdzisław Przybyła, Małgorzata Mirecka, Katarzyna Balcerek i Magdalena Piłatowska; z LO im. J. Paderewskiego w Poznaniu — Małgorzata Nowak; z LO im. H. Modrzejewskiej w Poznaniu — Katarzyna Dominik; z LO im. Janka z Czarnkowie w Czarnkowie — Dorota Grac i Donata Kordyla.

Laureaci ze szkół podstawowych: SP nr 13 w Poznaniu — Robert Mleczak; SP nr 40 w Poznaniu — Małgorzata Smyk; SP nr 52 w Poznaniu — Michał Sobkowiak; SP nr 64 w Poznaniu — Janusz Pajak, SP nr 79 w Pozna-

niu — Piotr Szymański, Paweł Stebner i Beata Pawlak; SP nr 1 w Śwarzędzu — Dorota Dąbrowska, Lucyna Firlik i Małgorzata Zygmunt; SP nr 2 w Śwarzędzu — Ewa Łozowska; SP nr 1 w Śleszewie — Jacek Kaczmarek; SP nr 4 w Śremie — Tomasz Przybylski i Marzena Pruska; Krzysztof Michalski ze szkoły w Nekli.

Reprodukcje otrzymują również: Elżbieta Konka z Konina, Sławomir Gubański z Gostynia, Tadeusz Kwapiński z Leszna, Irena Kusielek z Kalisza, Maria Matysiaś z Wysocka Wielkiego i Krzysztof Tomaszewski z Przysięki Polskiej.

Zdobywcom nagród, którzy mieszkają poza Poznaniem, nagrody przesyłamy pocztą. Laureatów z Poznania prosimy o osobisty odbiór nagród w redakcji „Głosu”, codziennie w godzinach 9-11, pokój 73. (JK)

Trwa konflikt zbrojny na granicy tanzańsko-ugandyjskiej

Napiwające z Dar es Salam i Kampali wiadomości wskazują, że konflikt zbrojny między Ugandą i Tanzanią wciąż trwa. Obie strony publikują sprzeczne informacje na temat aktualnej sytuacji w tym rejonie Afryki. Rząd tanzański oznajmił, że wojska ugandyjskie nadal okupują część terytorium Tanzanii i są wzmacniane nowymi jednostkami. Komunikat podaje, że w ubiegłą sobotę między jednostkami armii obu krajów dosz-

ło do starć zbrojnych, w których zginęła pewna liczba żołnierzy ugandyjskich. W komunikacie brak jednakże konkretnych danych.

Rząd w Kampali utrzymuje natomiast, że wycofał z Tanzanii wszystkie swe oddziały. Jednocześnie oświadczenia składowane przez przedstawicieli władz ugandyjskich mówią o przygotowywaniu się Tanzanii do inwazji zbrojnej na Ugandę. (PAP)

Dokumentalny film o śmierci J. F. Kennedy'ego

Z wyświetlonego po raz pierwszy w Nowym Jorku dokumentu filmowego o śmierci prezydenta J. F. Kennedy'ego wynika niezaprzeczalnie, iż tragicznego 22 listopada 1963 roku strzelała doń więcej niż jedna osoba. Fakt ten, jak się okazuje, znany był wcześniej agentom FBI; nie wypłynął on jednak na przekonanie komisji Warren, iż jedynym zabójcą prezydenta był Lee Harvey Oswald. Tymczasem, jak wskazuje dokument filmowy, rejestrujący okoliczności śmierci prezydenta, Kennedy'ego w Dallas, z biblioteki szkolnej oddano strzały pochodzące z kilku luf. (PAP)

Jutro tradycyjny Dzień Podchorążego

W nocy z 29 na 30 listopada 1830 r. wybuchło w Warszawie powstanie narodowe zwane listopadowym, skierowane przeciwko zabiorcom. Wśród pierwszych, którzy stanęli do walki o niepodległość ojczyzny, byli słuchacze ówczesnej Szkoły Podchorążych. Wezwani do boju przez przybyłego do szkoły w chwili rozpoczęcia powstania, przywódcę patriotycznego spisku — podporucznika Piotra Wysockiego — podchorążowie chwycili za broń i ruszyli na koszarzy kawalerii carskiej. Wycofawszy się stamtąd po krótkiej walce podchorążowie wraz z powstańcami cywilnymi, przedarli się przez pierścienie wojsk do centrum miasta. Tej nocy zaatakowano wojska zabiorcy.

Dla upamiętnienia bohaterstwa zrywu podchorążych 29 listopada obchodzony jest co roku we wszystkich wyższych szkołach oficerskich i akademiach ludowego Wojska Polskiego jako Dzień Podchorążego. (PAP)

Kolegia d.s. Wykroceń

Działalność szybka i zdecydowana

Blisko 700 000 orzeczeń rocznie wydają Kolegia d.s. Wykroceń. W większości chodzi o najczęstsze i najbardziej dotkliwe przypadki naruszania prawa i zasad współżycia społecznego, jak chuligaństwo i wykroczenia drogowe. W tym zakresie działanie kolegiów jest szybkie i zdecydowane.

Najsurowsze kary grzywny wymierzone są osobom, które prowadzili pojazd po spożyciu alkoholu — z uwagi na fakt, iż powoduje to znaczny wzrost zagrożenia dla zdrowia i życia innych użytkowników dróg. Wobec wielu osób, które popełniły tego typu wykroczenie, orzekana jest także kara dodatkowa — pozbawienia prawa jazdy na okres 2 lat. Tyłko w drugiej połowie 1977 r. za prowadzenie pojazdu po wypiciu alkoholu ukarano ponad 34 000 osób, z których 3/4 pozbawionych zostało okresowo prawa jazdy. (PAP)

Konferencja w sprawie zjednoczenia Korei

W stolicy Japonii rozpoczęła się w poniedziałek II międzynarodowa konferencja w sprawie pokoju zjednoczenia Korei. Będzie w niej udział przeszło 400 polityków i działaczy społecznych z Japonii i zagranicą.

Rząd Japonii odmówił wydania wiz wjazdowych przedstawicielom KRL-D oraz wielu obywatelom innych państw pod pretekstem, że ich przyjazd mógłby spowodować krytykę polityki rządu w sprawie Korei. (PAP)

Setki ofiar cyklonu w Sri Lance

W Sri Lance trwa akcja ratownicza po katastrofalnym cyklonie, który szalał tam w ubiegłym tygodniu. Kataklizm pochłonął co najmniej 500 ofiar śmiertelnych. Około miliona mieszkańców Sri Lanki odczuło skutki cyklonu. Liczba zabitych może być znacznie wyższa, gdyż niektóre rejonu są nadal odcięte od świata. (PAP)

SPORTSPORE

Pięściarze Prosnę pokonali czwartą drużynę ligi rumuńskiej

Po przegranej z Olimpią 9:11, przebijającą w Wielkopolsce bokserką drużyną I ligi rumuńskiej z Cluj rozegrała w niedzielę drugie towarzyskie spotkanie z kaliszską Prosną. Stojący na przeciwnym poziomie mecz wygrali zawodnicy gospodarzy 12:8. W obydwu zespołach trenerzy nie wystawili najlepszych składów, w niektórych kategoriach dając szansę pięściarzom młodym. Rumuni, zajmujący obecnie czwarte miejsce w ekstraklasie swego kraju, zastawili w domu trzech członków kadry narodowej, a w Prośnie za brakło m. in. Barca, Aleksandra, Kucińskiego i Napieralskiego. Oprócz tego, na zasadzie porozumienia kierownictw obydwu zespołów nie rozegrano walk w kategoriach półciężkiej i lekkosредniej, natomiast podwojono wagę: kogucia i półśrednią.

Najlepszą walkę w przekroju całego meczu stoczył Ciesielski, były zawodnik Zagłębia Konin debiutujący w barwach Prosnę, z Haranem i on zasłużył na miano pięściarza numer jeden tego spotkania. Dobrze zaprezentował się również junior Zygmunt, mimo porażki stosunkiem głosów 1:2, raczej niezadowolony. W zespole

gości najlepszymi pięściarzami byli: Crisan i Rujan.

Oto wyniki walk w kolejności od muszej do ciężkiej (na pierwszym miejscu gospodarze): Nawrot pokonał stosunkiem głosów 2:1 Bakę w wadze koguciej, walka między juniorami Adamczewskim i Chisem została nierozstrzygnięta, chociaż nieco lepszy był w tym pojedynku Rumun. W drugiej walce tej kategorii Ciesielski pokonał na punkty Jednoślę Harana, nie pozwalając się przez trzy rundy trafić agresywnemu przeciwnikowi. Czapa przegrał stosunkiem głosów 2:10 z Sigit, A. Hyży po wyrównanej walce zwyciężył stosunkiem głosów 2:10 Rujana, Kozłowski przegrał 1:2 z Pope. W wadze półśredniej rozegranej w kategorii juniorów Zygmunt uległ na punkty stosunkiem głosów 1:2 Legalowi, natomiast Jarek w tej samej wadze już w I rundzie zwyciężył Janku, którego po ciężkim nokdownie poddał sekundant. W średniej Kiełszkowski zremisował z Crisanem, a w wadze ciężkiej Macielakowi w II starciu po serii silnych ciosów sam poddał się Co man odchodząc do narożnika, w którym jego sekundant już przygotowywał ręcznik. (PAP)

Piłkarze Lecha wyjadą na atrakcyjne tournée?

W ramach przygotowań do rewanżowej rundy spotkań o mistrzostwo I ligi piłkarze Lecha prawdopodobnie wyjadą na atrakcyjne tournée po Ameryce Środkowej i Południowej. Planowane jest rozegranie kilku spotkań w Meksyku, Hondurasie, Gwatemali i Kolumbii. Wyjazd, o ile dojdzie do skutku nastąpi 20 stycznia, a powrót do kraju 20 lutego. (wił)

Dobra postawa judoków Olimpij

W Bytomiu odbył się VIII międzynarodowy turniej judo o „Złoty kłof górniczy”. Startowały zespoły: Czarni Bytom, AZS Gliwice, MGKS Bytom, Olimpia Poznań, Gwardia Warszawa oraz bułgarska drużyna Marica Płowdiw. Zwyciężyli judocy Czarnych Bytom, pokonując w finale Olimpię Poznań 5:2. Trzecie miejsce zajęła Gwardia Warszawa, a czwarte Marica Płowdiw. (PAP)

Szabliści Zagłębia bezkonkurencyjni

W niedzielę, w ostatnim dniu rozgrywanego w Katowicach VIII międzynarodowego turnieju barbońkowego w szermierce, walczyli szpadziści i szabliści.

W indywidualnym turnieju szabli startowało 52 zawodników. Niespodzianką było niezakwalifikowanie się do finałowej szóstki Jacka Bierkowskiego z Piasta Gliwice, który przegrał w decydującej o awansie walce z Sylwestrem Królikowskim 8:10 i zajął w efekcie 7. miejsce. W finale bezkonkurencyjnym okazał się Tadeusz Pigula z Zagłębia Ko-

nin, który odniósł komplet zwycięstw, wygrywając z Edwardem Korfantem 5:3, Leszkiem Jabłonowskim 5:1, Andrzejem Kostrzewą 5:1, Sylwestrem Królikowskim 5:4 i Wiesławem Głonem 5:2.

Wyniki finału szabli:

1. Tadeusz Pigula (Zagłębie Konin) — 5 zwycięstw.
2. Antoni Kostrzewa (Zagłębie Konin) — 3 zwycięstwa.
- 3.4. Sylwester Królikowski (Marmont Warszawa) — 2 zwycięstwa.
5. Wiesław Głon (AZS Warszawa) — 2 zwycięstwa.
6. Leszek Jabłonowski (AZS Warszawa) — 2 zwycięstwa.
7. Edward Korfanty (GKS Katowice) — 1 zwycięstwo.

Złoty medal polskiego gimnastyka

Andrzej Sulek wywalczył złoty medal w skoku podczas odbywającej się w Sofii XVI Spartakiady Klubów Gwardyjskich z państw socjalistycznych w gimnastyce sportowej. (PAP)

Sukces rugistów w Hiszpanii

W rozegranym w Barcelonie meczu Pucharu FIRA polscy rugbiści pokonali Hiszpanię 16:7 (13:7). Zwycięstwo nad wysoko notowanym zespołem hiszpańskim w wyjazdowym meczu jest dużym sukcesem Polaków. Choć przed wyjazdem do Hiszpanii trener polskich rugistów R. Wiślicki zapowiadał, że celem jest wywalczenie co najmniej remisu, wydawało się to zadaniem bardzo trudnym. Polacy wyciągnęli jednak wnioski z porażki z Rumunią i rozegrali w Barcelonie bardzo dobry mecz.

Kręglarski turniej amatorów

Kręglarze amatorzy rozegrali w sobotę i niedzielę na obiekcie Energetyka w Poznaniu, X ogólnopolski turniej kręglarski TKKF. W zawodach wzięło udział około 200 zawodniczek i zawodników niezeszłych z Polski. W związku z kręglarskim: Większość z nich reprezentowała barwy poznanskich drużyn TKKF.

W klasyfikacji indywidualnej mężczyzn pierwsze miejsce walczył Lutoski (Drukarz Poznań) — 283 pkt., przed Kalfińskim (Pogorza Poznań) — 238 pkt. i Ostajskim (Urząd Województwa Poznań) — 277 pkt. W klasyfikacji indywidualnej kobiet zwyciężyła Gołczak (Generator Poznań) — 255 pkt., przed Krawiec (Pogoń Smigiel) — 243 pkt. i Kębler (Rywał Śrem) — 241 pkt. Drużynowo wśród mężczyzn pierwsze miejsce zajął Rebus Poznań — 797 pkt., przed Elektromem Poznań — 791 pkt. i Lokomotywownią Leszno — 732 pkt.; wśród kobiet: Generator Poznań — 728 pkt., przed Fademem Poznań — 691 pkt. i Rywałem Śrem — 673 pkt. (rk)

Laskarze Warty pierwsi w Toruniu

W Toruniu odbył się pierwszy z czterech turniejów eliminacyjnych halowego Pucharu Polski w hokeju na trawie. Wśród 4 zespołów grupy II znalazły się dwa wielkopolskie — Warta i Start Gniezno. Grano systemem meczów i rewanż.

Zdecydowanie pierwsze miejsce zajęła Warta wygrywając

MUZYKA

Nadzieje polskiej instrumentalistyki

W niedzielę 26 listopada zakończył się w Poznaniu zmagania młodych instrumentalistów, uczestników II Ogólnopolskiego Konkursu Wiolonczelistów im. Dezyderiusza Danzowskiego oraz II Ogólnopolskiego Konkursu Kontrabasistów im. Adama Bronisława Ciechańskiego. Czternastoosobowe jury pod przewodnictwem doc. Jadwigi Kałuskiej (zasadli w nim najwybitniejsi polscy pedagodzy, m. in. nestor wiolonczelistów Kazimierz Witkowski), mało pracowity tydzień — trzeba było z uwagą i obiektywizmem wysłuchać 27 wiolonczelistów i wiolonczelistek oraz 7 kandydatów w dziedzinie kontrabasu.

Program konkursów był bardzo trudny. Wiolonczeliści musieli wykonać w I etapie Preludium z IV Suite ES-dur Jana Sebastiana Bacha, jedną z Etud Davida Poppera lub jeden z koprysów A. Piazziego oraz jedną z sonat kompozytorów barokowych. W drugim etapie należało wykonać dwie sonaty kompozytorów XIX i XX wieku, w trzecim zaś — wybrany przez siebie koncert wiolonczelowy. Program dla kontrabasistów został ułożony według podobnych kryteriów. Uczestnicy reprezentowali wszystkie ośrodki akademickie kraju. Wśród wiolonczelistek znalazły się także dwie uczennice średnich szkół muzycznych w Warszawie.

Poziom przesłuchania konkursowych był wysoki, stwarzający nadzieję, iż młode pokolenie odnowi wiedzialnie traktuje swój przyszły zawód. Dobre przygotowanie kandydatów świadczy również o rzetelnej pracy pedagogów młodych instrumentalistów oraz o postępie, jaki dokonał się w zakresie gry na wiolonczeli i kontrabasie. Najmłodszymi problemami technicznymi młodzi muzycy pokonywali z łatwością. Dla najlepszych prawie nie istniał problem intonacji, prowadzenia smyczka.

Zdobywczynią pierwszej nagrody w konkursie wiolonczelowym została młodziutka Wanda Głowacka, uczennica najlepszego obecnie polskiego wiolonczelisty — Romana Jabłońskiego. Głowacka dysponuje już znacznymi umiejętnościami technicznymi, pozwalającymi jej sięgać po utwory o najwyższej skali trudności. Odnacza się indywidualną muzykalnością, świeżością, a przy tym dojrzałością. Sukces Głowackiej pozwoli być może zerwać z nieścisłymi poglądami o konieczności przedłużania cyklu kształcenia młodego artysty. Talent należał do prostu rozwijać, nie stawiając przed nim sztucznych barier do pokonania. Laureatkę drugiej nagrody została Bożena Sławińska-Rychert, studentka PWSM w Warszawie z klasy doc. Andrzeja Orkisz. Jej gra jest zdecydowa-

wana, emocjonalna. III nagrodę zdobyli ex aequo Lidia Anna Grzanka oraz Zdzisław Łapiński. IV nagrodę przyznano Małgorzacie Kuziemskiej, a 3 wyróżnienia Ryszardowi Janczakowi, Marii Palczewskiej oraz Barbarze Skorb. Żalować należy, iż zły stan zdrowia wyeliminował z rywalizacji w III etapie Annę Maklakiewicz, która otrzymała wyróżnienie specjalne.

W konkursie kontrabasistów sprawa I nagrody była również bezdyskusyjna. Zdobył ją student V roku Konserwatorium im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie — Michał Nowakowski. Dźwięk jego był szlachetny, prowadzenie smyczka nienaganne, praca lewej ręki upodobiła się do sposobu palcowania na wiolonczeli. Trzecią nagrodę przyznano ex aequo Leszkowi Kasprzakowi, Krzysztofowi Mrozowi oraz Mirosławowi Czemińskiemu. Jedynym wyróżnieniem zdobył Harry Anderwald. Niestety, wśród laureatów nie ma przedstawicieli środowiska poznańskiego. Nie było ich nawet w III etapie. Wniosek stąd, że jeśli chcemy pretendować do miana centrum wiolonczelistyki w Polsce, z większą starannością winniśmy przygotować naszych kandydatów do udziału w konkursach. Niech Piotr Milewski będzie tu dobrym przykładem.

JANUSZ KEMPIŃSKI

HUMOR I SATYRA

„Nation Europa” przeciw prawdzie o zbrodniach hitlerowskich

Z „płomiennym” apelem o położenie kresu wszelkim rozliczeniom z hitleryzmem oraz o podjęcie zdecydowanej walki ze zwolennikami prawdy na temat hitlerowskiej Trzeciej Rzeszy i popełnionych przez nią zbrodni przeciwko ludzkości, wystąpił na łamach zachodnoniemieckiego miesięcznika „Nation Europa” naczelny redaktor tego wydawnictwa — Peter Dehoust.

W opublikowanym przez siebie artykule pt. „Strategia Holocaustu” (strategia zagłady),

Dehoust stawia tezę, iż RFN stoi w obliczu międzynarodowej umowy, w której biorą udział także zachodnoniemieccy socjaldemokraci zainteresowani w podsygnięciu kampanii nienawiści i rozbudzaniu wrogości do Republiki Federalnej Niemiec.

Kampania przede wszystkim ma na celu — zdaniem Dehousty — „moralną dyskryminację RFN, wskrzeszanie powojennych nastrojów wrogości wobec RFN wśród przedstawicieli młodej generacji. (PAP)

pracownicy poszukiwani

KIEROWCE z II lub III kategorią prawa jazdy przyjmie Poznańskie Wydawnictwo Prasowe. Zgłoszenia Poznań, ul. Grunwaldzka 19 p. 25. 83-B

praca

Tokarza również dorywczo zatrudni zakład. Poznań. Sporna 12 godz. 15-17. 73772g

Przyjmę życie do domu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 73419g.

kupno

Kupię kolejkę i zabawki Marklina lub inne meta-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

spredaz

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Wytłij — Zachowaj! Skup staroci: ciekawy zegarek zegar, mechanizm, obudowę zegara — lam-45-51-06. 2713-K2

Panna, członek SM, poszukuje pokoju nieme-45-51-06. 2713-K2

Poszukuje lokalu handlo-45-51-06. 2713-K2

Walbrzych! M-4, nowe 45-51-06. 2713-K2

Zamienie M-3 (i duży 45-51-06. 2713-K2

Oddam w dzierżawę na 2 45-51-06. 2713-K2

Młoda pielęgniarka pan-45-51-06. 2713-K2

Poszukuje pomieszczenia 45-51-06. 2713-K2

Sreń! Zamienie mieszka-45-51-06. 2713-K2

Poszukuje M-2 lub M-3 45-51-06. 2713-K2

Malżeństwo z dzieckiem 45-51-06. 2713-K2

Gdynia, centrum! Dom 45-51-06. 2713-K2

Wydzierżawie lokal na 45-51-06. 2713-K2

Malżeństwo członkowie 45-51-06. 2713-K2

Mieszkanie 4-pokojowe z 45-51-06. 2713-K2

Zamienie mieszkanie kwa 45-51-06. 2713-K2

Zamienie pokój z kuch-45-51-06. 2713-K2

Z głębokim żalem żegnamy 45-51-06. 2713-K2

dr. med. JÓZEFA GRANATOWICZA 45-51-06. 2713-K2

przewodniczącego Zarządu 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się w 45-51-06. 2713-K2

Dnia 25 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

KAZIMIERZ OZIMIŃSKI 45-51-06. 2713-K2

Odnazniony Krzyżem Kawalerskim 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się w 45-51-06. 2713-K2

W głębokiej rozpacz pogrążona 45-51-06. 2713-K2

żona z dziećmi 45-51-06. 2713-K2

Uprasza się o nieskładanie 45-51-06. 2713-K2

Dnia 27 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

FRANCISZKA KAPUŚCIŃSKA 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się w 45-51-06. 2713-K2

W smutku pogrążona 45-51-06. 2713-K2

żona z rodziną 45-51-06. 2713-K2

Dnia 23 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

Przyjmę na pokój dwu-45-51-06. 2713-K2

Zamienie mieszkanie M-4 45-51-06. 2713-K2

Przyjmę 2 panów na wspólny 45-51-06. 2713-K2

Oddam w dzierżawę su-45-51-06. 2713-K2

Cudzoziemiec kupi ka-45-51-06. 2713-K2

Pokój, kuchnię, Łazarz, 45-51-06. 2713-K2

Zamienie mieszkanie spól-45-51-06. 2713-K2

Poszukuje garażu — Grün-45-51-06. 2713-K2

Przyjmę malżeństwo na 45-51-06. 2713-K2

Przyjmę na pokój, wszel-45-51-06. 2713-K2

Lokalu na rzemiosło po-45-51-06. 2713-K2

Młode malżeństwo, po-45-51-06. 2713-K2

Wynajmę pokój studentce 45-51-06. 2713-K2

Na dwuosobowy pokój, 45-51-06. 2713-K2

Zamienie 2 pokoje, 44 45-51-06. 2713-K2

Gnieźno — zamienie kwa 45-51-06. 2713-K2

Dnia 25 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

ZYGMUNT TACIAK 45-51-06. 2713-K2

Msza św. odprawiona zostanie 45-51-06. 2713-K2

W głębokim żalu i smutku 45-51-06. 2713-K2

ul. Wigury 25. 45-51-06. 2713-K2

Dnia 25 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

LEOKADIA OGRODOWIAK 45-51-06. 2713-K2

z domu Wilak 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się w 45-51-06. 2713-K2

W głębokim smutku pogrążony 45-51-06. 2713-K2

ul. Żydowska 8 m. 1. 45-51-06. 2713-K2

Dnia 25 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

WACŁAW SOBIERAJEWICZ 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się w 45-51-06. 2713-K2

W smutku pogrążona 45-51-06. 2713-K2

żona z rodziną 45-51-06. 2713-K2

Prosimy o nieskładanie 45-51-06. 2713-K2

Dwie panie wdowy, eme-45-51-06. 2713-K2

Poznań panią do lat 40. 45-51-06. 2713-K2

Czy nadchodząca Wigilia 45-51-06. 2713-K2

Dom jednorodzinny wol-45-51-06. 2713-K2

Wypożyczalnia sukien, 45-51-06. 2713-K2

Wspólnika do czynnego 45-51-06. 2713-K2

Parkietki bezpyłowo cy-45-51-06. 2713-K2

matrymonialne 45-51-06. 2713-K2

Kulturalnego wdrowca wy-45-51-06. 2713-K2

Prawnik, wysoki pozna-45-51-06. 2713-K2

Obokrajowiec, katolik, 45-51-06. 2713-K2

Panna technik, zgrabna 45-51-06. 2713-K2

Kawaler 29-letni, niewi-45-51-06. 2713-K2

URZĄD STANU CYWILNEGO 45-51-06. 2713-K2

zawładnia, że z dniem 1 45-51-06. 2713-K2

Godziny przyjmowania 45-51-06. 2713-K2

Dnia 26 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

FRANCISZKA KISTOWSKA 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się w 45-51-06. 2713-K2

W smutku pogrążona 45-51-06. 2713-K2

Skórzewo. 45-51-06. 2713-K2

Dnia 24 listopada zmarł opatrzony 45-51-06. 2713-K2

dr. med. JÓZEF GRANATOWICZ 45-51-06. 2713-K2

Msza św. żałobna odbędzie 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się tego 45-51-06. 2713-K2

W głębokim żalu pogrążona 45-51-06. 2713-K2

dzieci i wnuki 45-51-06. 2713-K2

Poznań, Warszawa, Rio de 45-51-06. 2713-K2

Dnia 23 listopada 1978 roku, 45-51-06. 2713-K2

FRANCISZEK NOWAK 45-51-06. 2713-K2

Pogrzeb odbędzie się w 45-51-06. 2713-K2

Pozostają w głębokim żalu 45-51-06. 2713-K2

córki, syn, zięć i wnuczka 45-51-06. 2713-K2

LISTOPAD

28

Włroek

Grzegorza, Zdzisława

Słonce: 7.35—15.45

TEATRY

POZNAN

OPERA — g. 19 „Halka”.

MUZYCZNY — g. 19 „Wesele Fonia”.

POLSKI — g. 19 „Dno nieba”.

NOVY — g. 19 „Czerwony kogut leci wprost do nieba”.

GNIEZNO

TEATR im. A. FREDRY — „Przy goda zegara” (dla dzieci).

KINA

BUK: „Szlachcizna” (radz.).

LECIA: „Lecia” (radz.).

CHODZIEZ: „Powrót straconych”.

GNIEZNO: „Nie wychylaj sie” (Jug.).

LECIA: „Wódz Indian — Tecumseh” (NRD); „Kurierzy dyplomacyjni” (radz.).

GOSTYN: „Antyki” (pol.).

GOSTYN: „Miłosne życie Budimira Trajkovicia” (Jug.).

JAROCIN: „Front za linia frontu” cz. I i II (radz.).

GORZYCE: „Gorący śnieg” (radz.).

JASTROWIE: „Bitwa w wawo-” (radz.).

KALISZ: „Joseph Andre-” (ang.); „Oaza: „Kozioro-” (amer.); „Stylowe: „Zasa-” (amer.); „Syrena: „Człowiek w dzicy” (amer.).

KŁODAWA: „Ocalona” (NRD).

KŁODAWA: „Wyspy na Golf-” (amer.).

KOSCIAN: „Mężczyzna z białym goździkiem” (szwedz.).

KROTOSZYN: „Godziny miłości” (szw.-norw.).

KRYZ: „Blokada” cz. I i II (radz.).

LECIA: „Północ z wami” (radz.).

LECIA: „Znaki zodiaku” (pol.).

NOVY: „Znaki zodiaku” (pol.).

OSTRZESZOW: „King Kong” (amer.).

PILA: „We władzy ojca” (wł.).

PNIOWY: „Staroświecki dra-” (radz.).

SLUPCA: „Biały Murzyn” (pol. — archiw.).

SYCOW: „Mecanica national” (meks.).

SREM: Klubowe: „Martwy se-” (radz.).

SRODA: „Zasady domina” (amer.).

TUREK: „Banda Asa Kier” (radz.).

WALCZ: „Dom pod czerwoną la-” (wł.).

WRONKI: „Rozzerwany pierś-” (cz. I i II (radz.).

WŁOCŁAW: „Wiatr w żaglach” (radz.).

WSCHOWA: „Dupont Lajoie” (fr.).

ZŁOTÓW: „Wdowieństwo Karoli-” (Jug.).

RADIO

PROGRAM I: 6 Sygnały dnia; 9.05 Cztery pory roku; 11.25 Niezapomniane stronie — „Opowiadania” fragm. prozy J. Iwaszkiewicza; 11.40 Tu Radio Kierowców; 12.25 Muzyka polska; 13.00 Kone. polskiej muz. wojskowej; 13.25 Piosenki i tance; 13.40 Kone. polskiej muz. wojskowej; 13.50 Kone. „Morskie Oko” uwer-” (amer.).

PROGRAM II: 8 Dialogi i zbli-” (amer.).

PROGRAM III: 8.05 Za kierow-” (amer.).

PROGRAM IV: 6.45 Radioexpress; 8.10 R-TV Szkoła Średnia dla Pracujących (J. polski) sem. III — „Fala krzywdy” (wł.); 8.25 S. Prokofiew: „Sonata C-dur op. 54 nr 2”; 8.35 Nie-” (amer.).

Konińskie

Ochrona zdrowia pracowników lepsz w dużych zakładach

Przed kilkoma dniami w Koniń — Gosławicach prze-” (amer.).

Przemysłowa służba zdrowia opiekuje się w regionie po-” (amer.).

Do tych zamierzeń dodać należy zmiany, które nastąpiły” (amer.).

Wraz z rozwojem przemysłowej służby zdrowia, która opie-” (amer.).

W starych szkołach powstają przedszkola

Budynki po byłych, małych” (amer.).

Działające zaledwie od roku

BWA nawiązało również” (amer.).

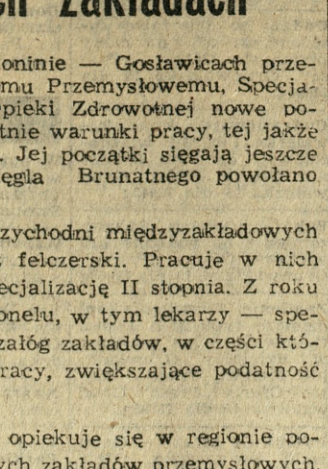
Współpracę z Państwowymi” (amer.).

Współpracę z Państwowymi” (amer.).

Współpracę z Państwowymi” (amer.).

Leszczyńskie

Trasa Północ — Południe

Może nazbyt dumnie brzmi” (amer.).

Prace przy wyburzaniu do-” (amer.).

Dom handlowy w kombinacie PGR

Aby umożliwić pracowni-” (amer.).

Kaliskie

30 wystaw plastycznych

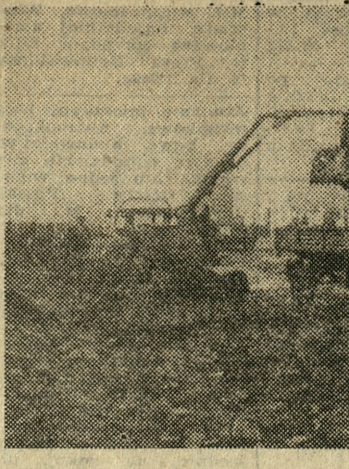
Kaliskiem, które stają się” (amer.).

Bliskie kontakty nawiązało” (amer.).

Bliskie kontakty nawiązało” (amer.).

Poznańskie

Nowe osiedle Mieściska budowane po nowemu

Przy głównej ulicy Mieściska” (amer.).

Do niedawna zajmowaliśmy” (amer.).

Docelowo na nowym osiedlu

Docelowo na nowym osiedlu” (amer.).

Także w przyszłym roku” (amer.).

W rolnictwie gminy najważniejszym” (amer.).

TELEWIZJA

PROGRAM I: 6 — TTR — Upra-” (amer.).

PROGRAM 2: 16.20 — Wśród” (amer.).

PROGRAM 2: 16.20 — Wśród” (amer.).

Piłskie

Arizona z Okonka

Furorę w modzie robią ubio-” (amer.).

Na podstawie zawartych umów” (amer.).

Warto zwrócić uwagę na to,” (amer.).

Do niedawna zajmowaliśmy” (amer.).

Jest to więc szansa sprawniejszego” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

Postanowiono rozwinąć budownictwo” (amer.).

GŁOS WIELKOPOLSKI

przedstawiciele w województwach

KALISZ: Bogdan Pardus, ul. Kazimierzowska 4, tel. 36-89.

KONIN: Wojciech Piłowski, pl. PZPR 1, tel. 266-67.

LECIA: Tomasz Talarczyk, ul. Słowiańska 38, tel. 28-25.

PILA: Władysław Wrząsk, ul. Okrzei 56, tel. 43-56.